

פנים רבות להצלחה
קמפוס ביאליק-רוגוזין
בית ספר ממלכתי, הומניסטי ורב-תרבותי

אמנה בית-ספרית
תש"ע – 2009

תעודת זהות
עמדה ערכית
תפיסה חינוכית

תעודת זהות

בית-הספר "ביאליק-רוגוזין" מונה כ- 700 תלמידים, ממוקם בדרום תל-אביב, וכולל חטיבה צעירה, חטיבת חינוך יסודי וחטיבת חינוך על-יסודי. קהל הלומדים בו כולל תלמידים מקשת רחבה של קהילות תרבות (לאומיות, אתניות ודתיות): ילדי ישראלים ותיקים, ילדי ערבים ישראלים, ילדי עולים חדשים, ילדי מהגרי עבודה שקיבלו אזרחות, ילדי סייענים וילדי פליטים.

המורים והעובדים של "ביאליק-רוגוזין" נרתמים בתחושת ייעוד וחלוציות כדי להבטיח לכל תלמידי בית הספר את הזכות וההזדמנות לחינוך איכותי ושוויוני. חינוך שבמסגרתו בית ספר משמש כעוגן מרכזי בחיי התלמידים, מאפשר להם את מרחב האפשרויות לפיתוח הפוטנציאל האישי, פותח בפניהם הזדמנויות לרכישת השכלה וכישורי חיים, ומכשיר ומעצים אותם לקראת השתלבות מוצלחת ופורייה בתחומי החברה, ההשכלה, התרבות, הטכנולוגיה, התעסוקה, ומימוש הזכויות והחובות האזרחיות.

המאפיינים החברתיים והתרבותיים הייחודיים של בית הספר מעמידים אתגרים חינוכיים חסרי תקדים. לפיכך, בית הספר מעניק לתלמידיו חינוך חובק-כול וארוך-יום אשר ניכר:

- בדאגה לשלומם והתפתחותם התקינה של התלמידים, כולל מתן שירותי חינוך, תרבות, רווחה והזנה לאורך יום מלא.
- במחויבות פדגוגית ובמימונת דידקטית המכוונות להבאת כלל תלמידי בית הספר להישגים לימודיים נאותים ולהשתלבות מוצלחת בחברה.
- בטיפול נורמות חיוביות של אזרחות והתנהגות, אשר עולות בקנה אחד הן עם חברה ישראלית דמוקרטית, יהודית ומודרנית, והן עם הצלחה במסגרת הלימודית העכשווית ובכל מסגרת אזרחית עתידית.
- בפיתוח אקלים חברתי, מרחב לשוני ותכנים לימודיים ותרבותיים, אשר מגלמים פתיחות, מודעות וכבוד כלפי מורשות התרבות של התלמידים על שונותם הרבה.
- בטיפול סגל חינוכי מחויב ומשכיל בעל יכולת להכיל את הגיוון הקיים באוכלוסיית התלמידים והמסוגל לתת מענה באיכות אקדמית גבוהה.
- בשילוב הורים וקהילה בסוגיות החינוך והרווחה של ילדיהם וכן בזימון של תוכניות העצמה עבור ההורים והקהילה.
- בקשר שוטף והדוק עם גורמי הטיפול והרווחה העירוניים, עם ארגונים ומתנדבים מן המגזר השלישי, ועם גורמי חוק ומשפט ממשלתיים.
- בגישה חינוכית המעודדת אחריות אישית וחברתית ואזרחות מעורבת ותורמת.

עמדה ערכית

בית הספר "ביאליק-רוגוזין" דוגל בחינוך הומניסטי ורב-תרבותי ופועל במסגרת החינוך הממלכתי-כללי. לפיכך עשייתו החינוכית מקיימת זיקה ומחויבות:

- **לערכי יסוד כלל-אנושיים** של כבוד האדם וחירותו, שוויון ערך האדם, אחווה אנושית וסולידריות חברתית – וזאת ברוח ההכרזות האוניברסאליות של האו"ם בדבר זכויות האדם וזכויות הילד, כמו גם ברוח הכרזת העצמאות, חוקי היסוד וחוקי החינוך של מדינת ישראל.
- **לתרבות היהודית והישראלית ולחוקי מדינת ישראל**, בכל העניינים של שפת הדיבור והלימוד, זכויות וחובות אזרחיות, תכנים תרבותיים, חגים ומועדים, סמלים לאומיים ותוכנית הליבה הלימודית.
- **לתרבות אזרחית דמוקרטית**, הכוללת: גישה שוויונית, פלורליסטית וסובלנית; טיפוח אישיות אוטונומית וחשיבה ביקורתית; כבוד להכרעת הרוב והקפדה על זכויות המיעוט; והימנעות מכל כפייה או הטיה בענייני אמונה, דת, פולחן, מצפון אישי ואידיאולוגיה חברתית.
- **לגישה קהילתית ורב-תרבותית** אשר: (א) דוגלת בהשתתפות משמעותית של כלל באי בית הספר – תלמידים, מורים והורים – בשיח ובמעשה אשר מעצבים את דמות בית הספר, תכניו ונהגיו; (ב) מטפחת התייחסות מושכלת ומכבדת לקשת המורשות התרבותיות המאפיינות את קהילת בית הספר ומאפשרת לתלמידים לתת ביטוי פומבי וגאה למורשתם התרבותית.
- **לערכים מקצועיים של החינוך וההוראה**, ובמרכזם: הבטחת המוגנות והרווחה של התלמידים, קידום התפתחותם הגופנית והנפשית, טיפוח תחושת ערך עצמי ואישיות אוטונומית, הקניית השכלה רחבה וכישורי חשיבה, ביסוס מידות טובות מוסריות ואזרחיות, קידום הישגיהם הלימודיים והשתלבותם המוצלחת בחברה, והקפדה על כבודם וזכויותיהם כפרטים וכחברים בקהילות תרבות שונות ומגוונות.
- **לערכים ארגוניים ומוסדיים** של היגיון והגינות, שיטתיות וגמישות, אחריות ואחריותיות, איכות ומקצועיות, שיתופיות ושקיפות, דוגמה אישית וקולגיאיות, אמינות ודבקות במשימה.

תפיסה חינוכית

אתיקה חינוכית-מקצועית: על יסודות האתיקה המקצועית של אנשי החינוך וההוראה, המורים והעובדים של בית הספר יפעלו מתוך מחויבות עליונה להבטחת שלומם, רווחתם, התפתחותם וכבודם של כלל התלמידים.

פדגוגיה הומניסטית, דיאלוגית ומגוונת: כדי לזמן לתלמידים התנסויות משמעותיות של צמיחה ולמידה וכדי לקדם את מסוגלותם של התלמידים לרכוש השכלה ולהשתלב בחברה, בית הספר ימסד תשתית רחבה ומגוונת של אמצעים פדגוגיים. אמצעים אלה יכללו התייחסות: לאקלים חינוכי של מוגנות והגינות; לקידום מצוינות אישיותית ולימודית; להיבטים רגשיים, חברתיים וקוגניטיביים-השכלתיים; למגוון האינטליגנציות שהתלמידים מבורכים בהן; לסוגים השונים של דיאלוגים מעצימים שמאפיינים את החינוך ההומניסטי; לדרכי הוראה והערכה גמישות ומגוונות שמאפשרות לתלמידים להפיק מעצמם את המיטב ולהביאם להישגים לימודיים גבוהים.

קמפוס "ביאליק - רוגוזין" פנים רבות להצלחה

חיברות לישראליות: בעניינים הקשורים בחינוך ערכי וזהות ישראלית, בית הספר יפעל מתוך נאמנות למטרות חוק החינוך הממלכתי ולאור דו"ח ועדת שנהר (שכותרתו "עם ועולם") ודו"ח ועדת קרמניצר (שכותרתו "להיות אזרחים"), כשלנגד עינינו הייעוד החינוכי של טיפוח אדם (א) מעורה ובקיא בתרבות היהודית והישראלית, (ב) בעל גישה הומניסטית פלורליסטית וסובלנית, (ג) ניחן בעמדה מושכלת ומכבדת כלפי תרבויות אחרות, (ד) ואזרח איכפתי, פעיל, משכיל, ביקורתי, הגון ואחראי בדמוקרטיה הישראלית.

טיפוח רב-תרבותי: מתוך המחויבות לחברה ישראלית, דמוקרטית, סולידרית ורב-תרבותית, העשייה החינוכית בבית הספר תתמוך בהתפתחותן של זהויות רבות ומגוונות, תוך הקפדה על: (א) יחס של כבוד לשונות הבין-תרבותית והרב-לשונית, המאפשר שימור והתפתחות של המאפיינים הייחודיים והמבחינים של כל קהילות התרבות; (ב) מאפיינים המשותפים לכול, הן בליבה התרבותית והאזרחית של ישראל והן בדפוסי חשיבה והתנהגות של פתיחות, גמישות וסובלנות המאפשרים חיים נאותים בחברה מרובת הבדלים בין-אישיים ובין-תרבותיים.

גישה קהילתית והשתתפות משמעותית: כדי לקדם השתתפות משמעותית ומכובדת של כלל המעורבים בבית הספר בעיצוב דמותו ונהגיו, יפעלו בבית הספר מנגנונים וערכאות – דוגמת מועצת תלמידים, נציגות הורים ופורומים של מורים – שבהם יתקיימו דיונים, גישורים והכרעות בתחומי השונים הקשורים לתוכני הלימוד, האקלים החינוכי ונורמות ההתנהגות.

תוכנית הלימודים: כדי לתת מענה הולם למאפיין הרב-תרבותי, לצד לימודי הליבה של החינוך הממלכתי יקיים בית הספר גם חטיבת לימודי תרבות ואזרחות. אלה יכללו הן מקורות ומגמות בתרבות העולם (כולל המזרח הרחוק, המזרח התיכון הקדום, יוון ורומא, יהדות, נצרות ואיסלם, תולדות אפריקה ואמריקה, דתות ואידיאולוגיות), והן חינוך לאזרחות דמוקרטית (הכולל ידע היסטורי, תולדות ומגילות זכויות האדם, דוגמאות למופתים דמוקרטיים ולקטסטרופות אנטי-דמוקרטיות, היכרות עם המציאות הפוליטית הגלובלית העכשווית – כולל משבר האקולוגיה והצורך בחינוך לאחריות סביבתית).

שגרת חיים, טקסים ומועדים: על יסודות השילוב בין תוכנית הלימודים הליבתית, העמדה ההומניסטית, הגישה הרב-תרבותית ומסבירת הפנים, והפדגוגיה הגמישה והמגוונת, בית הספר יחתור ליצירת שגרת חיים שבה:

- כלל קהילת בית הספר מודעת למורשת התרבות של באי בית הספר ומכבדת אותן.
- כלל הלומדים שותפים ומחויבים לליבה ערכית ולימודית בתחומי דעת מרכזיים ובטקסים ומועדים מרכזיים של מדינת ישראל.
- כלל הלומדים שמורה הזכות לתת ביטוי ולזכות בהכרה בתחומי המורשת התרבותית שלהם.
- כלל הלומדים שמורה הזכות לקבל פטור או ליהנות מחופש בחירה בתחומים מסוימים שבהם הדעת, הנוהג או הפולחן עומדים בסתירה ברורה ליסודות המורשתיים של אותם תלמידים, מורים או הורים.
- כלל סגל בית הספר ישקוד על התפתחות מקצועית, הרחבת הדעת ומעורבות בית-ספרית כדי להעמיד לרשות התלמידים סביבה חינוכית מיטבית לצמיחה אישית והשתלבות חברתית.
- כלל קהילת בית הספר מחויבת בדפוסי התנהגות ודיבור אשר נאמנים לחוקי המדינה ולערכי הדמוקרטיה, ובמקרים שבהם מתקיימות התנגשויות בין אלה לבין עמדותיהם ונהגיהם של התלמידים או הורים, אזי חובתם של המורים להתייבצ בנועם ובכבוד אך בנחישות ובעקביות לצד חוקי המדינה וערכי הדמוקרטיה.

**ה"אמנה החינוכית" הוכנה על ידי צוות החינוך וההוראה של בית הספר,
תוך שיתוף תלמידים והורים, ובסיוע של "המרכז לאתיקה בירושלים"
ו"קתדרת אונסקו לחינוך הומניסטי" במכללת סמינר הקיבוצים**